

FIȘA DISCIPLINEI¹

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Creștină Partium	
1.2 Facultatea	Facultatea de Științe Socio-Umane	
1.3 Departamentul	Limba și literatura maghiară	
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură	
1.5 Ciclul de studii	Licență	
1.6 Programul de studii/Calificarea	Limba și literatura maghiară / Licențiat în filologie	

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Literatura maghiară din România
2.2 Titularul activității de curs	Lector universitar dr. Balogh Andrea
2.3 Titularul activității de seminar	Lector universitar dr. Balogh Andrea
2.4 Anul de studiu	III
2.5 Semestrul	5
2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, support de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					7
Examinări					2
Alte activități...					
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector, legătură la Internet, software adecvat.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar, dotată cu laptop, videoproiector, legătură la Internet, software adecvat.

¹Cf.M.Of.al României, Partea I, Nr.800bis/13.XII.2011, Ordinul ministrului nr.5703 din 18 oct.2011

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Analiza și interpretarea critică a textului literar, folosirea adecvată a terminologiei, descoperirea legăturilor între fenomene literare diacronice, formarea viziunii istorice pentru înțelegerea proceselor de canonizare din literatura maghiară din România.
Competențe transversale	Aprecierea valorii literare, analiza și interpretarea critică a textelor cotidiene.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studierea literaturii maghiare din România (sec. XX.), analiza textelor reprezentative, situarea lor în context istoric și socio-cultural.
7.2 Obiective specifice	Dobândirea unor cunoștințe fundamentale de istorie literară și a unor deprinderi de lectură și interpretare.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Van-e erdélyi irodalom, s nincs, miért van? Egyetemesség, egység, regionalitás.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
A '20-as évek irodalma és irodalmi élete: Makkai, Kós, Kuncz, Bánffy szerepe.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Lapok, intézmények, koncepciók, viták. <i>Napkelet, Pásztortűz, Erdélyi Helikon, Genius, Periszkop, Korunk, Termés.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
A transzszilvanizmus-definiciók olvasatai. Hatások és értelmezések.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
A modernség beszédmódjai az erdélyi magyar prózában. (Bánffy Miklós)	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Az új nemzedékek és a harmincas évek irodalma.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Nyugatos modernség, avantgárd és erdélyiség Dsida Jenő költészetében.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Az ötvenes évek irodalma. „Hazánk magyar költői”. „Hazánk magyar elbeszélői” <i>Az irányított irodalom: a szocialista realizmus. A korszak reprezentatív antológiái. Szemléleti jegyek.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Az első Forrás-nemzedék (Hervay Gizella, Szilágyi Domokos, Szilágyi István) és követőik. <i>Fokozatos szemléleti-poétikai váltás az ötvenes-hatvanas évek fordulójától. A Forrás-sorozat. A kanonizáció állomásai. A „Kántor-Láng”. A Pezsgő-díj.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
1968 és a „hosszú” hetvenes évtized irodalma. <i>Sajátosság, egység? Viták: ideológia és esztétikum mezsgyéjén.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Az erdélyi történelmi dráma. Metaforikusság és példázat: Sütő András, Páskándi Géza, Székely János.	Prezentare, dialog, interpretare de text.	

Életmű és paradigma: Székely János. <i>A több-műfajú zseni: vers, dráma, esszé, próza. A mítosz szerepe a kultúrában. Vállalt "konzervativizmus" és kísérleti jelleg.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
Harmadik Forrás-nemzedék? <i>Teoretikus háttér: a Bretter-iskola. Neoavantgárd és beat-hatások. Nemzedéki megszólalás lehetőségei: az Echinox és a Fellegvár szerepe.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	
1989 az erdélyi magyar irodalomban. <i>Fordulat éve? Intézményesültség 1989 előtt és után. A posztmodernség poétikái: a "Transzközép" lírája. Éneklő Borz, Árnyékhatár, Előretolt Helyőrség.</i>	Prezentare, dialog, interpretare de text.	

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Munkamegbeszélés.		
Transzszilvanizmus-definíciók és viták. A „jelszó és mítosz” vita	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
A „nem lehet” vita Makkai Sándor: Nem lehet, <i>Megszólalnak a kövek</i> c. elbeszéléskötet	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Bánffy Miklós novellái, <i>Bánffy Miklós összes novellái</i> c. kötet (Polis, Kolozsvár, 2004.)	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Kuncz Aladár: Fekete kolostor	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Dsida Jenő: <i>Nagycsütörtök</i> és az <i>Angyalok citeráján</i> c. kötetek	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Tamási Áron: <i>Kányák a templomban</i> c. novellaciklus (Tamási Áron összes novellái); Karácsony Benő: <i>Mihalka és Mihalkáné</i> c. novellaciklus (Tavaszi ballada)	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Tabéry Géza: <i>A Frimont palota</i> ; Horváth Imre: <i>Verseik</i> c. kötet	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Az első Forrás-nemzedék Szilágyi Domokos: <i>Emeletek, avagy a láz enciklopédiája</i> Hervay Gizella: <i>Zuhanások</i>	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Sütő András: <i>Csillag a máglyán, Anyám könnyű álmot ígér</i> (részletek)	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Szilágyi István: <i>Kő hull apadó kútba</i>	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Székely János: <i>A valódi világ</i> c. kötetből <i>A kultúra meghasonlása</i> c. fejezet; <i>A másik torony</i> (A sziget, A nép, Szénailat, Archaikus elzárkózottság, Bajtársiasság c. fejezetek)	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
A hetvenes évek vitái (a második Forrás-nemzedék): Pezsgő-díj és „csipkerózsika-vita”	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	
Kányádi Sándor: <i>Függőleges lovak</i> c. kötet	Interpretare de text, dezbatere, problematizare.	

Bibliografie

- Ágoston Vilmos: *A levágott kéz felelőssége*. Alföld, 1991/2.
- Ágoston Vilmos: *Az érvelés ideje*. Bp., Noran, 2000.
- Babits Mihály: *Írók két háború közt*, in Nyugat, 1941, 5. 227-230.
- Bajor Andor: *Bánffy Miklós Erdélyi története*. In Erdélyi Csillagok, Héttorony kiadó, 1990.
- Balázs Imre József (szerk.): *A sztálinizmus irodalma Romániában*. Kolozsvár, Komp-Press, 2007.
- Balázs Imre József: *A nonsalansz esélye*. Kolozsvár, Komp-Press, 2001.
- Balázs Imre József: *Az erdélyi magyar avantgárd irodalom fórumai*. In: Gábor Csilla–Selyem Zsuzsa (szerk.): *Kegyesség, kultusz, távolítás*. Kolozsvár, Scientia, 2002. 173-198., illetve <http://mek.oszk.hu/01700/01721/01721.pdf>.
- Balázs Imre József: *Értelmiségi szerepkatalógus Szilágyi Domokos műveiben*. *Helikon*, 2007/16. 11—12.
- Balázs Imre József: *Mint egy úszó színház*. Csíkszereda, Pallas–Akadémia, 2005.
- Balázs Imre József: *Vázlat az erdélyi magyar költészetéről (1918—2000)*. *Korunk*, 2001/11. <http://balazs.adatbank.transindex.ro/belso.php?k=60&p=4665>, letöltve: 2012. aug. 27.
- Béládi Miklós: *Kisebbségi irodalom – Nemzetiségi irodalom*. In *A magyar irodalom története 1945-1975. IV. - A határon túli magyar irodalom*, (szerk. Béládi Miklós) Bp., Akadémiai, 1982.
- Benyovszky Tóth Anita: *A verstől a szövegig. Polifónia és intertextualitás Szilágyi Domokos költészetében*. In: Kálmán C. György–Orbán Jolán (szerk.): *Értelmezések az elmúlt századból*. Pécs, Jelenkor, 2002. 183–219.
- Bertha Zoltán – Görömbei András: *A hetvenes évek romániai magyar irodalma*. Bp., TIT, 1984.
- Bertha Zoltán: *Gond és mű*. Bp., Széphalom, 1994.
- Blénesi Éva: *Szócs Géza*. Pozsony, Kalligram, 2000.
- Boka László: „Tallózás az éjszaka küszöbén.” *A Bánffy-recepció kanonikus értéktételezéseinek problémáiról*. In Uő., *A befogadás rétegei*. Kolozsvár, Komp-Press, 2004.
- Boka László: *Dráma és történelem. 1974. (Megjelenik az Egy lócsiszár virágvasárnapja)*, In Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, et. al. (szerk.) *A Magyar Irodalom Története. III*. Bp., Akadémiai, 2007. 672-688.
- Boka László: *Egy könyv a feledésnek? Hid*, Újvidék, 2009/november-december, 87-105.
- Boka László: *Ideologikus alakzatok az (1957 utáni) erdélyi irodalom fogadtatásában*. In: *A befogadás rétegei*. Kolozsvár, KOMP-PRESS, 2004. 82-122., illetve <http://mek.oszk.hu/08700/08746/08746.pdf>.
- Boka László: *Sajátosság – egyetemesség – egység? (A 'hosszú' hetvenes évekről és néhány vitájáról)* In *Újrateremtett világok. Írások Cs. Gyimesi Éva emlékére*. (szerk. Balogh F. András, Gábor Csilla, Berszán István) Argumentum, Budapest- Kolozsvár, 2011. 273-289.
- Czine Mihály: *A romániai magyar irodalom a két világháború között. Az új romániai magyar irodalomról*, in Uő., *Nép és irodalom*, I-II. Bp., Szépirodalmi, 1981.
- Cs. Gyimesi Éva: *Álom és értelem*. Buk., Kriterion, 1990.
- Cs. Gyimesi Éva: *Az elszigeteltség fokozatai*. ItK., 1994/5-6.
- Cs. Gyimesi Éva: *Gyöngy és homok*. In Uő., *Honvagy a hazában*. Bp., Pesti Szalon, 1993.
- Cs. Gyimesi Éva: *Korán jött polgár*. In Uő., *Colloquium Transsylvanicum*. Marosvásárhely, Mentor, 1998.
- Cs. Gyimesi Éva: *Kritikai mozaik*. Kolozsvár, Polis, 1999.
- Cseke Péter: „*Irodalomirányítás*” 1947-1989. *Korunk*, 1996/4.
- Dávid Gyula, Szász László (szerk.): *Egyedül. Székely János emlékezete*, Bp., Nap Kiadó, 1999.
- Elek Tibor: *Székely János*. Pozsony, Kalligram, 2001.
- Fried István: *Irodalomtörténesek Transsylvániában*. Kolozsvár, Erdélyi Híradó Kiadó, 2002.
- Görömbei András: *Kisebbségi magyar irodalmak, 1945-1990*. Debrecen, Kossuth, 1997.
- Görömbei András: *Napjaink kisebbségi magyar irodalma*. 2. kiadás. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.
- Harkai Vass Éva: *A művészregény a 20. századi magyar irodalomban*. Újvidék, Forum, 2001.
- *Hazánk magyar elbeszélői*. Bukarest, Állami Irodalmi és Művészeti Könyvkiadó, 1954.
- *Hazánk magyar költői*. Bukarest, Állami Irodalmi és Művészeti Könyvkiadó, 1953.
- Jancsó Elemér: *Erdély irodalmi élete 1918-tól napjainkig*. Nyugat, 1935. I.
- Jánosházy György: *Történelmi drámáinkról. [1960–1990.] Látó*, 1991/11.
- K. Lengyel Zsolt: *A kompromisszum keresése*. Csíkszereda, Pro-Print, 2007.
- Kalligram 1996/10 (Éneklő Borz-szám)
- Kántor Lajos: *A Bartalis-vers titka*. In Uő., *Korunk: Avantgarde és népiség*. Bp., Magvető, 1980.

- Kántor Lajos: *Korváltás*. Bukarest, Kriterion, 1979.
- Kántor Lajos–Láng Gusztáv: *Romániai magyar irodalom 1944-1970*. Buk., Kriterion, 1973.
- Kulcsár Szabó Ernő: Poesis memoriae. In: *Az új kritika dilemmái*. Bp., Balassi, 1994.
- Kuncz Aladár, *Az erdélyi gondolat Erdély magyar irodalmában*, in *Nyugat*, 1928, 20. 501-508.
- Láng Gusztáv: *A lázadás közjátéka. Dsida-tanulmányok*, Szombathely, Savaria University Press, 1996.
- Láng Gusztáv: *Dsida Jenő költészete*. Kolozsvár, Kriterion, 2000.
- Láng Gusztáv: *Kivándorló irodalom* (1.- 2. összefoglaló tanulmány). Kolozsvár, Komp-Press, 1998.
- *Látó* 1998/10. – Hogyan írjuk meg a romániai magyar irodalom történetét? c. ankét
- Ligeti Ernő: *Súly alatt a pálma*. Csíkszereda, Pallas-Akadémia, 2004.
- Makkai Sándor: *Magunk revíziója*, Kolozsvár, Erdélyi Szépművés Céh, 1931.
- Márkus Béla (szerk.): *Tanulmányok Kányádi Sándorról*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2004.
- Márkus Béla (szerk.): *Tanulmányok Szilágyi Istvánról*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Könyvkiadó, 2003.
- Marosi Ildikó: *Kis/Bánffy könyv. Bonchidai Prospero*. Csíkszereda, Pallas Akadémia, 1997.
- Martos Gábor: *Éjegyenlőség*. Kolozsvár, Erdélyi Híradó, 2000.
- Martos Gábor: *Marsallbot a hátizsákban*. Kolozsvár, Erdélyi Híradó, 1994.
- Mester Béla: *Szilágyi István*. Bp., Kijarat Kiadó, 2004.
- Miklós Ágnes Kata: *A szóértés feltételei*. Kolozsvár, Komp-Press, 2010.
- Németh Zoltán: *A széttartás alakzatai*. Pozsony, Kalligram, 2004.
- Páll Zita: *Milyen fej varródhat az ex-macska nyakához?* Bp., FISZ, 2003.
- Pap-Kincses Emese: Illúzió és időszerűség. Kánon és kanonizáció Kós Károly transzszilvanizmusában. In: Tapodi Zsuzsa–Pap Levente (szerk.): *Imagológiai tanulmányok*. Kolozsvár, Scientia, 2011. 121-130.
- Pécsi Györgyi: *Kányádi Sándor*. Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2003.
- Pomogáts Béla (szerk.): *Jelszó és mítosz*. Marosvásárhely, Mentor, 2003.
- Pomogáts Béla: *A romániai magyar irodalom*, Bp., Bereményi, 1992.
- Pomogáts Béla: *A transzilvánizmus*. Bp., Akadémiai, 1983.
- Pomogáts Béla: *Kuncz Aladár*. Kolozsvár, Kriterion, 2001.
- Selyem Zsuzsa: Az „erdélyi magyar irodalom” – beszédmódok egyik utópiája. Disztranz. In: Gábor Csilla–Selyem Zsuzsa (szerk.): *Kegyesség, kultusz, távolítás*. Kolozsvár, Scientia, 2002. 197-218., illetve <http://mek.oszk.hu/01700/01721/01721.pdf>.
- Selyem Zsuzsa: Irodalom és politika (Szilágyi Domokosról). *Korunk*, 2007. április. 4-13., illetve <http://korunk.org/?q=node/8&ev=2007&honap=4&cikk=8512>.
- Sóni Pál: *Avantgarde sugárzás*. Bukarest, Kriterion, 1973.
- Sóni Pál: *Bánffy Miklós írói útja*. In Bánffy Miklós: *Reggeltől estig. Bűvös éjszaka*, Kriterion, 1981. 5–33.
- Sturm László: Íróportré Szilágyi Istvánról. *Szépirodalmi Figyelő*, 2004/3. 91-98.
- Szász László: *Egy szerencsés kelet-európai*. Bp., Új Mandátum, 2000.
- Szegedy-Maszák Mihály: *Látványszerűség és bibliai példázat Bánffy Miklós írói műveiben*. Irodalomtörténet 1993/4.
- Székely János: *A valódi világ*. Bp., Osiris, 1995.
- Szekfű Gyula: *Az erdélyi magyar irodalom kérdése*. Erdélyi Helikon, 1928. 13-15.
- Széles Klára: *Szeged–Kolozsvár*. Bp., Pesti Szalon, 1993.
- Szemplér Ferenc (szerk.): *Az Erdélyi Helikon költői*. Bukarest, Kriterion, 1973.
- Szirák Péter: *A regionalitás és a posztmodern kánon a XX. századi magyar irodalomban*, In *Nemzetiségi magyar irodalmak az ezredvégen*, szerk. Görömbei András, Debrecen, Kossuth, 2000.
- *Szövegek és körülmények*. Szerk. Bretter György, Bukarest, Kriterion, 1974.
- Tóth H. Zsolt: *Széttaposott ösvény. Karácsony Benő élete és műve*. Bp., Balassi, 1994.
- Vallasek Júlia: *Elváltzott világ*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2004.
- Vallasek Júlia: *Sajtótörténeti esszék*. Kolozsvár, Kriterion, 2003.
- Végh Balázs Béla, *Kanonizáció a húszas évek erdélyi magyar irodalmában*. *Hitel* 2000/1.
- Vincze Gábor: *A romániai magyar kisebbség történeti kronológiája 1944-1989*. <http://vincze.adatbank.transindex.ro>
- *Vissza a Forrásokhoz*. (Szerk. Balázs Imre József). Kolozsvár, Polis, 2001.
- *Zeng a magosság*. In *memoriam Tamási Áron*. Bp., Nap Kiadó, 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se practică în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei s-au organizat discuții și întâlniri atât cu profesori de limbă și literatură maghiară din regiune, cât și cu reprezentanții angajatorilor din mediul socio-cultural și de afaceri.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică; - capacitatea de problematizare; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiu individual.	Examen scris și oral.	60%
10.5 Seminar	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică; - capacitatea de problematizare; - criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiu individual.	Lucrare științifică, participare activă la seminar.	40%
10.6 Standard minim de performanță Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie, prezentarea curentelor/conceptelor majore, folosirea adecvată a terminologiei, aplicarea cunoștințelor teoretice pe parcursul analizelor literare.			

Semnătura titularului de curs

Seamnătura titularului de seminar

Dr. Balogh Andrea

Dr. Balogh Andrea